

การศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัยและแนวทางแก้ไข A Study of Aggressive Behaviors of Young Children and the Solutions

ธรรมสรณ์ วิรุฬห์จรรยา¹ และ ปัทมาวดี เลห์มมงคล^{2*}
Tamasorn Virulchanya¹ and Pattamavadi Lehmongkol^{2*}

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย แนวทางการแก้ไข การเลือกผู้ให้ข้อมูลใช้การเลือกแบบเจาะจง กลุ่มเป้าหมายมี 4 กลุ่ม คือ ผู้ปกครองที่มีลูกอยู่ช่วงปฐมวัย ครูผู้สอนระดับปฐมวัย นักจิตวิทยา และกุมารแพทย์ การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis)

ผลการศึกษาพบว่าเด็กที่มีพฤติกรรมความรุนแรงทางกายและพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาจะมีการเลียนแบบพฤติกรรมจากเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และยังมีการเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูโดยที่ไม่รู้ตัว โดยครูเป็นผู้สอนและให้ความช่วยเหลือหากเด็กมีพฤติกรรมความรุนแรง การให้ความรู้พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กเป็นกลยุทธ์ที่สามารถป้องกันปัญหาได้ รวมทั้งครูต้องมีความเข้าใจและต้องไม่สอนเด็กด้วยความรุนแรง และการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมความรุนแรงนั้น ควรระบุสาเหตุให้ได้ว่าเด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงมาจากสิ่งใด แล้วจึงสามารถแก้ไขพฤติกรรมนั้นได้ตรงจุด

คำสำคัญ : พฤติกรรมความรุนแรง, เด็กปฐมวัย

¹ นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Graduate Student of Early Childhood Education Division, Department of Education,
Faculty of Education, Kasetsart University E-mail: tamasorn.vi@ku.th

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Lecturer of Early Childhood Education Division, Department of Education,
Faculty of Education, Kasetsart University E-mail: fedupdl@ku.ac.th

* Corresponding author

Abstract

This study aimed to study the aggressive behaviors of young children and determine solutions for these behaviors. The target group included three parents, three kindergarten teachers, two psychologists and two pediatricians. The instruments used were interview forms for parents, teachers, psychologists and pediatricians. Data were collected and analyzed using descriptive analysis.

The study showed that children displayed physical and verbally aggressive behaviors as a result of imitating technological medias and daily life applications. Furthermore they also unconsciously imitated aggressive behaviors by their parents. The study also found that teachers taught and assisted young children with aggressive behaviors, while parental and caregiver education was found to be a strategy to prevent these problems. Also, teachers should understand and must not teach children with aggressive behaviors. The cause of aggressive behaviors should be included to identify and assist young children in order to solve direct aggressive behavioral problems.

Keywords: aggressive behavior, early childhood

บทนำ

เด็กปฐมวัยคือเด็กที่มีอายุต่ำกว่าหกปี เป็นวัยที่ควรได้รับการพัฒนาก่อนเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษา เด็กปฐมวัยควรต้องมีคุณลักษณะอุปนิสัยที่ดี เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค (พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2562, 2562) ตามที่ Friedrich Wilhelm Froebel ได้กล่าวว่าเด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น ซึ่งจะส่งผลดีกับเด็กโดยเฉพาะพัฒนาการด้านร่างกายและพัฒนาการด้านอารมณ์ (ปัทมาวดี เล่ห์มงคล, 2563)

การอบรมเลี้ยงดูเด็กมีความสำคัญมาก เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่เด็กได้รับการปลูกฝัง วางรากฐานและอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง สถาบันที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กได้ที่สุดคือครอบครัว เพราะเด็กได้รับความรัก ความอบอุ่นซึ่งหาจากที่อื่นไม่ได้ (ณัฐวุฒิ สุวรรณช่าง, 2557) ครอบครัวที่มีความอบอุ่น พ่อแม่ดูแลให้ความรักความเข้าใจแก่ลูก สามารถช่วยให้เด็กมีคุณภาพ ครอบครัวสามารถทำหน้าที่ได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับบรรยากาศการเลี้ยงดูบุตรที่แต่ละครอบครัวสร้างขึ้น อนาคตของเด็กเป็นอย่างไรสามารถดูได้จากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ในปัจจุบัน เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลในการสร้างบุคลิกภาพทัศนคติ และแรงจูงใจของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันย่อมมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของเด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กมีส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งในสภาพแวดล้อมและบริบทที่แตกต่างกันสามารถเป็นปัจจัยที่เด็กแสดงพฤติกรรมความรุนแรงออกมาได้ ถ้าหากครอบครัวใช้ความรุนแรงในการสอนเด็ก เด็กอาจใช้วิธีแก้ปัญหามาตามผู้ใหญ่ แต่เด็กไม่สามารถโต้ตอบผู้ใหญ่ได้โดยตรง เด็กจึงอาจไปแสดงพฤติกรรมความรุนแรงต่อผู้อื่น ผู้ใหญ่จึงไม่ควรแสดงพฤติกรรมความรุนแรงกับเด็ก

เพราะการแสดงพฤติกรรมความรุนแรงมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กที่แสดงพฤติกรรมรุนแรงที่โรงเรียนอาจมีสาเหตุมาจากความสัมพันธ์กับพ่อแม่ที่ไม่ถูกต้อง (นุชพรรณ คงถาวร, 2552)

ในยุคศตวรรษที่ 21 สภาพทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและเข้าสู่ยุคของเทคโนโลยีดิจิทัลเต็มรูปแบบ เด็กปฐมวัยเองก็หนีไม่พ้นสิ่งเหล่านี้ เทคโนโลยีที่เรียกว่าเกมก็เข้ามามีบทบาทกับเด็กมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจากโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์ เด็กสามารถเข้าถึงสิ่งเหล่านี้ได้อย่างง่ายดาย และใช้เวลากับสิ่งเหล่านี้เป็นเวลานาน เกมแตกต่างจากโทรทัศน์อย่างสิ้นเชิง โทรทัศน์นั้นเด็กจะดูแค่เป็นเวลาเพราะรายการที่เด็กมีความสนใจจะออกอากาศเป็นช่วงเวลา ในขณะที่เกมทำให้เด็กสามารถเลือกเกมที่ชื่นชอบ เล่นเมื่อไรก็ได้ นานเท่าไรก็ได้ สอดคล้องกับ ดวงใจ สมานสิน (2539) ที่กล่าวว่า ด้วยภาพและเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เกมมีความสมจริงและใกล้เคียงกับความเป็นจริงอย่างมาก นอกจากนี้เกมยังมีเนื้อหาความรุนแรงและสามารถครองใจของผู้เล่นได้เป็นอย่างดี

การที่เด็กเล่นเกมหรือดูโทรทัศน์เองสามารถส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านอารมณ์ได้ ยกตัวอย่างเด็กที่ดูโทรทัศน์มักมีปัญหาพัฒนาการด้านอารมณ์ โดยเฉพาะการแสดงออกในเรื่องพฤติกรรมก้าวร้าว หรือใช้ความรุนแรงมากขึ้น (นิสารัตน์ บึงสี, 2554) ส่วนการเล่นเกมหากว่าเด็กได้เล่นเกมที่มีลักษณะความรุนแรงบ่อยครั้ง เด็กก็จะซึมซับความรุนแรงเหล่านั้นไปเรื่อย ๆ ผลที่ตามมาคือ เด็กจะมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีพฤติกรรมก้าวร้าวและใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา (ดวงใจ สมานสิน, 2539) แม้แต่งานวิจัยบางชิ้นก็ยังไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจน ว่าเกมคือต้นเหตุและปัญหาทำให้เด็กที่เล่นเกิดพฤติกรรมที่รุนแรงหรือไม่ งานวิจัยบางเรื่องกล่าวว่าเกมคือต้นเหตุของพฤติกรรมความรุนแรงทั้งหมดจริง แต่งานวิจัยบางเรื่องเห็นว่า เด็กมีพฤติกรรมรุนแรงเหล่านี้มาตั้งแต่แรกอยู่แล้วก่อนที่จะมาเล่นเกม และเกมไม่เกี่ยวข้องกัพฤติกรรมรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็กเลย (Ferguson, 2015; Hay et al., 2018)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย และแนวทางการแก้ไข ผลการศึกษานี้คาดว่าพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กมีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว สิ่งแวดล้อม การเล่นวิดีโอเกมหรืออาจมีสาเหตุจากเรื่องอื่น ในการแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวและรุนแรงแน่นอนว่าเด็กจะไม่รู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น (นุชพรรณ คงถาวร, 2552) และในระยะยาวหากพฤติกรรมเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขหรือแก้ไขไม่ตรงสาเหตุที่เกิดขึ้น เด็กอาจมีปัญหาทางสังคมและไม่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ เมื่อรู้ถึงสาเหตุของความรุนแรงที่เกิดขึ้นแล้ว ผู้ศึกษาคาดหวังว่าจะสามารถช่วยเหลือเด็กหรือผู้ปกครองที่มีปัญหาในเรื่องนี้ได้ดียิ่งขึ้น และสามารถให้คำแนะนำผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย จากผู้ปกครองและครู
2. เพื่อ หาแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย จากนักจิตวิทยาและกุมารแพทย์

วิธีการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ในการศึกษานี้ประกอบด้วย ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยศึกษา นักจิตวิทยา และกุมารแพทย์ มีรายละเอียดการเลือกกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1.1 บิดา มารดาหรือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 3 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 1 จำนวน 1 คน จากชั้นอนุบาล 2 จำนวน 1 คน และจากชั้นอนุบาล 3 จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้ปกครองทั้งสิ้น 3 คน

1.2 ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยศึกษา ที่สอนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 1 คน ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 1 คน ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 1 คน รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 3 คน

1.3 นักจิตวิทยาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำนวน 2 คน

1.4 กุมารแพทย์ จากโรงพยาบาลของรัฐ จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ได้สร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และหาคำตอบของการศึกษาให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง

2.2 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัยสำหรับครูผู้สอนในระดับปฐมวัยศึกษา

2.3 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัยสำหรับนักจิตวิทยา

2.4 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัยสำหรับกุมารแพทย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ เช่น วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ หนังสือ บทความ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการตรวจสอบแล้วทั้งจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้ง 4 กลุ่ม

3. จัดทำหนังสือขออนุญาตจากโครงการภาคพิเศษ สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งและโรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง

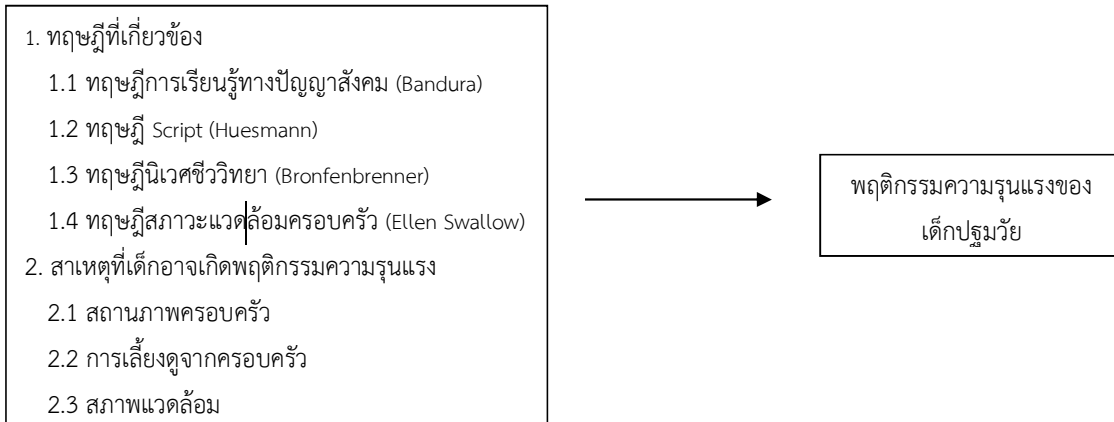
4. ติดต่อนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 กลุ่ม

5. เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ถึง วันที่ 31 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2565 แล้วทำการจดบันทึกข้อมูลที่ได้ควบคุมกับสัมภาษณ์และบันทึกเสียง

6. ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการสัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่มแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำการถอดเทปจากเครื่องเสียง และสมุดบันทึกจากการสนทนา เพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและครูในประเด็นการแสดงพฤติกรรมความรุนแรงทางกายและพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาของเด็ก สามารถสรุปประเด็นการแสดงพฤติกรรมความรุนแรงทางกายและพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาของเด็ก ได้ดังนี้

1. ผู้ปกครอง

1.1 ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็ก มีลักษณะของการเลี้ยงดูเด็กแบบผสมผสาน กล่าวคือ ไม่ได้ตามใจเด็กมากเกินไป แต่ก็ไม่ได้เข้มงวดกวดขันเด็กจนไม่มีอิสระในการตัดสินใจหรือแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับอายุ เนื่องจากเป็นผู้ปกครองที่มีอายุไม่มากจึงทำให้มีการเลี้ยงดูเด็กแบบสมัยใหม่ที่เป็นการเลี้ยงดูด้วยเหตุผล ซึ่งเด็กเองก็เข้าใจการอธิบายด้วยเหตุผล แตกต่างกับสมัยก่อนคือเด็กไม่เข้าใจเหตุผลว่าทำไมจึงไม่ให้ในสิ่งที่เด็กต้องการ อาจเป็นเพราะการเลี้ยงดูในอดีตที่ขาดเรื่องการอธิบายเหตุผลให้เด็กเข้าใจ และทำให้เด็กเกิดความต่อต้านหรือไม่ทำตามในสิ่งที่ผู้ปกครองบอก

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีความสนิทสนมกับเด็กเป็นอย่างมาก ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะมีการเลี้ยงดูเด็กด้วยตนเองโดยที่ไม่ได้มีการฝากเลี้ยง จึงทำให้ผู้ปกครองมีความสนิทสนมกับเด็กเป็นอย่างมาก ความสนิทสนมนี้คือในชั้นที่มีการทำกิจกรรมครอบครัวด้วยกันหลายอย่างและมักเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น พาไปเดินเล่น พาไปว่ายน้ำ พาไปเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้ปกครองไม่พบสถานะที่ห่างเหินกับเด็กหรือไม่ได้อยู่กับเด็ก

1.3 การเลียนแบบพฤติกรรมสมาชิกในครอบครัวของเด็ก เด็กมีการเลียนแบบพฤติกรรมของคนที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดมากที่สุด หากสนิทกับพ่อแม่เด็กนั้นเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่ เช่น ผู้ปกครองที่มีลูกเป็นผู้หญิง เด็กจะมีการเลียนแบบพฤติกรรมการแต่งตัวและการแต่งหน้าเลียนแบบแม่หรือหากว่าสนิทสนมและอยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย ก็จะมีการเลียนแบบพฤติกรรมการพูด ในส่วนของผู้ปกครองที่มีลูกเป็นเด็กผู้ชาย เด็กจะมีพฤติกรรมเลียนแบบพ่อ บางครั้งการเลียนแบบที่เกิดขึ้นก็เป็นเพียงแค่การเล่นเพื่อความสนุกเท่านั้น และมี

การให้ข้อมูลว่าเด็กที่เลียนแบบพฤติกรรมของคนที่เลี้ยงดูเด็กอย่างใกล้ชิดนั้นไม่ได้มีการเล่นอะไรกับเด็กที่ส่งผลให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรมของคนนั้น ๆ

1.4 การแสดงพฤติกรรมความรุนแรงทางกายและพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาของเด็ก เด็กมีพฤติกรรมเลียนแบบจากสิ่งที่เล่นหรือสิ่งที่ดู ในที่นี้คือในแอปพลิเคชัน Youtube และ Netflix แต่พฤติกรรมความรุนแรงทางกายที่เกิดจากการเลียนแบบสิ่งที่เล่นหรือสิ่งที่ดูนั้น เป็นการเลียนแบบเพื่อเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น ไม่ได้มีการเลียนแบบและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง ในส่วนของพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาที่พบจากการเลียนแบบนั้น เด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาในเรื่องของคำพูดที่ไม่เหมาะสม ทำให้ต้องมีการจำกัดในเรื่องของการดูสื่อผ่านแอปพลิเคชัน Youtube

2. ครู

2.1 ความคิดเห็นพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัยของครู เด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงที่เห็นอาจเห็นมาจากสิ่งรอบข้าง เช่น โทรทัศน์ สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งในเรื่องของการใช้สื่อเทคโนโลยีก็สามารถทำให้เด็กเกิดภาวะอารมณ์และความรุนแรงได้ ยังมีเรื่องของสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวด้วย จุดเริ่มต้นของพฤติกรรมความรุนแรงเหล่านี้มักมีจุดเริ่มต้นมาจากครอบครัวของเด็ก เพราะที่โรงเรียน ครูได้แสดงความคิดเห็นว่าโรงเรียนเป็นผู้ได้รับผลกระทบส่วนปลาย ผู้สร้างพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กครูคิดว่ามาจากสภาวะครอบครัวและสังคมที่อยู่รอบด้านของเด็กที่เด็กได้พบเจอ และการเลี้ยงดูของผู้ปกครองที่ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการดูแล

2.2 ปัจจัยในเรื่องใดบ้างที่ส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมความรุนแรงในโรงเรียน ปัจจัยคือสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อย่างเช่นเรื่องของเพื่อน การเล่นกับเพื่อน เด็กไม่เข้าใจว่าสิ่งที่เด็กเล่นกับเพื่อนเป็นสิ่งที่รุนแรง ปัจจัยการเลี้ยงดูจากครอบครัว เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่วนตัวของเด็กเองเพราะเด็กอาจจะได้รับแต่การตามใจ การเอาแต่ใจตัวเองมาจากที่บ้าน หรือเด็กอาจยังแยกแยะไม่ออกว่าเวลาที่อยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมว่าควรจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

2.3 กิจกรรมที่เด็กทำและครูเห็นว่าเด็กได้แสดงพฤติกรรมความรุนแรง เด็กแสดงพฤติกรรมความรุนแรงเป็นการเล่นสนามเป็นส่วนใหญ่ เด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงทางกาย ด้วยการผลักเพื่อนส่วนใหญ่มาจากการเล่นกัน เพราะหากอยู่ในช่วงกิจกรรมบูรณาการในห้องเรียน ครูได้ให้ข้อมูลว่าไม่ค่อยพบเพราะเป็นช่วงที่เด็กให้ความสนใจกับกิจกรรมเหล่านั้นมากกว่า แต่ถ้าในห้องมักพบในเรื่องของการแย่งของเล่นกันหรือเกิดเพราะมาจากการเล่นกัน ซึ่งครูให้ข้อมูลว่าส่วนใหญ่ในเรื่องแบบนี้ถือว่าเป็นเรื่องปกติไม่ว่าจะเป็นการเล่นสนามหรือการเล่นกันในห้องเรียนของเด็ก

ผลการจากสัมภาษณ์นักจิตวิทยาและกุมารแพทย์ในประเด็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย สามารถสรุปประเด็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย ได้ดังนี้

1. นักจิตวิทยา

1.1 แนวทางการป้องกันพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กปฐมวัย ให้มีระบบช่วยเหลือดูแลเด็ก โดยเป้าหมายของระบบนี้คือ ส่งเสริม ป้องกันและแก้ไข จะเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือไม่เสี่ยง ควรได้รับการส่งเสริมทั้งหมด ส่วนในการป้องกันเด็กอาจมีแนวโน้ม มีความเสี่ยง หรือแม้แต่ว่ายังไม่ปรากฏพฤติกรรมเด็กควรได้รับการนี้ทั้งหมด ในเรื่องต่อมาคือ เรื่องของพ่อแม่ เนื่องจากการป้องกันในปัจจัยแรกก็คือพ่อแม่ ต้องให้ความรู้พ่อแม่ และต้องมีการทำงานร่วมกันระหว่างพ่อแม่ ครู นักจิตวิทยาและแพทย์ นอกจากนี้สื่อที่เด็กใช้ก็มีผลต่อการที่เด็กแสดงพฤติกรรมความรุนแรง ซึ่งต้องมีการควบคุมสื่อที่เด็กใช้ ต้องมีการป้องกันเรื่องของการใช้สื่อของเด็ก ทั้งสื่อเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ ครูต้องไม่กลายเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก

1.2 แนวทางการแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กปฐมวัย ต้องใช้ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม และต้องดูให้ชัดเจนว่าเด็กเกิดพฤติกรรมความรุนแรงด้วยสาเหตุใด การแก้ไขสาเหตุอาจแตกต่างกันออกไป แต่การปรับพฤติกรรมนั้นใช้กับเด็กทั่วไปที่พร้อมเรียนรู้ แต่ถ้าเป็นเด็กพิเศษอาจปรับพฤติกรรมไม่ได้เพราะเป็นโรคของตัวเอง ต้องไปพบแพทย์เท่านั้น การแก้ไขพฤติกรรมของเด็กได้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในงานด้านนี้และจะต้องเข้าใจถึงธรรมชาติของเด็ก เนื่องจากที่มาที่ไปของเด็กแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน หากไม่เข้าใจก็อาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาของเด็กได้ถูกจุด ในเรื่องต่อมาคือต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก ทั้งตัวของพ่อแม่ ผู้เลี้ยงหรือแม้แต่ครู เพราะถ้ามีการทำพฤติกรรมความรุนแรงที่ไม่เหมาะสมกับเด็กแล้ว เด็กสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูได้ซึ่งไม่ส่งผลดีต่อพฤติกรรมในระยะยาวของเด็ก

2. กุมารแพทย์

2.1 แนวทางการป้องกันพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กปฐมวัย การป้องกันที่ดีที่สุดคือการมีลูกเมื่อพร้อม เพราะหากเด็กเกิดจากการที่ครอบครัวไม่พร้อมที่มีลูกอาจส่งผลเสียต่อเด็กมากกว่าผลดี และเป็นต้นตอของการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กอีกด้วย เรื่องของครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องไม่ใช้ความรุนแรงกับเด็กเพราะหากครอบครัวใช้ความรุนแรงกับเด็กแล้วก็มีแนวโน้มที่เด็กอาจเกิดพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นมาได้ง่าย ในเรื่องต่อมาคือเรื่องของครู ครูต้องดูแลเด็กและปฏิบัติกับเด็กด้วยความเท่าเทียมกัน ในเรื่องต่อมาคือตัวของเด็กเองต้องได้รับการสอนในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งจากพ่อแม่ ครูหรือผู้ดูแล

2.2 แนวทางการแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย การจะแก้ปัญหานี้มีหลายขั้นตอนแต่จำเป็นต้องแก้ไขระยะสั้นให้ได้เสียก่อนและมีความจำเป็นต้องดูว่าพฤติกรรมความรุนแรงเหล่านั้นมาจากสิ่งใด เด็กมีพฤติกรรมมาจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวของเด็กหรือเกิดจากโรคของเด็กเอง การแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นอยู่กับว่าความรุนแรงของเด็กนั้น ส่งผลเสียกับใครบ้าง ถ้าส่งผลเสียกับตัวเองต้องมีการพาไปพบแพทย์เฉพาะทางและต้องรีบแก้ไขโดยเร็วเพราะพฤติกรรมความรุนแรงนั้นส่งผลเสียต่อตัวเด็กเอง ในเรื่องต่อมาคือพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กนั้นส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นบทบาทของพ่อแม่ในการแก้ไขและช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก ในเรื่องสุดท้ายคือ ต้องไม่มีการทำโทษทางร่างกายกับเด็กแม้ว่าเด็กจะทำการที่ไม่ถูกต้อง

อภิปรายผล

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและครูในประเด็นการศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย และจากการสัมภาษณ์นักจิตวิทยาและกุมารแพทย์ในประเด็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ผู้ปกครอง

1. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็ก มีลักษณะของการเลี้ยงดูเด็กแบบผสมผสาน กล่าวคือไม่ได้ตามใจเด็กมากเกินไป แต่ก็ไม่ได้เข้มงวดกวดขันเด็กจนไม่มีอิสระในการตัดสินใจหรือแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับอายุ เนื่องจากเป็นผู้ปกครองที่มีอายุไม่มากจึงทำให้มีการเลี้ยงดูเด็กแบบสมัยใหม่ที่เป็นการเลี้ยงดูด้วยเหตุผล ซึ่งเด็กเองก็เข้าใจการอธิบายด้วยเหตุผลแบบนี้ แตกต่างกับสมัยก่อนคือเด็กไม่เข้าใจเหตุผลว่าทำไมจึงไม่ให้ในสิ่งที่เด็กต้องการ อาจเป็นเพราะการเลี้ยงดูในอดีตที่ขาดเรื่องการอธิบายเหตุผลให้เด็กเข้าใจ และทำให้เด็กเกิดความดื้อรั้นหรือไม่ทำตามในสิ่งที่ผู้ปกครองบอก สอดคล้องกับ สุมนชา หิมทอง (2559) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยคือพัฒนาการและเลี้ยงดู ผู้เลี้ยงดูหรือผู้ใกล้ชิดมีอิทธิพลโดยตรงกับพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย ถึงแม้มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ดีแล้ว แต่อาจมีปัจจัยและสาเหตุอื่นที่ทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมความรุนแรงได้ อาจเป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เด็กพบเจอหรืออาจเป็นสถานการณ์ที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสามารถทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมความรุนแรงได้

2. ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีความสนิทสนมกับเด็กเป็นอย่างมาก ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะมีการเลี้ยงดูเด็กด้วยตนเองโดยที่ไม่ได้มีการฝากเลี้ยง จึงทำให้ผู้ปกครองมีความสนิทสนมกับเด็กเป็นอย่างมาก ความสนิทสนมนี้คือในขั้นที่มีการทำกิจกรรมครอบครัวด้วยกันหลายอย่างและมักเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น พาไปเดินเล่น พาไปว่ายน้ำ พาไปเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้ปกครองทั้งสามคนไม่พบสถานะที่ห่างเหินกับเด็กหรือไม่ได้อยู่กับเด็ก ไม่เกี่ยวข้องและไม่สอดคล้องกับ ชาติตะห์ เกศา (2558) ที่กล่าวว่าเด็กที่กระทำความรุนแรงเกิดจากบทบาทความสัมพันธ์ของพ่อแม่ ลูก ที่ไม่เหมาะสม การกระทำความรุนแรงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นมาก หากครอบครัวอ่อนแอขาดความสัมพันธ์ที่ดี เพราะผู้ปกครองเหล่านี้มีความสนิทสนมกับเด็กทำให้ปัญหาความรุนแรงอาจจะไม่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองจะเป็นไปในทางที่ดีแล้ว แต่อาจมีปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงได้ เนื่องจากเด็กไม่ได้อยู่กับผู้ปกครองตลอดเวลา ทำให้เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมความรุนแรงออกมาได้

3. การเลียนแบบพฤติกรรมสมาชิกในครอบครัวของเด็ก เด็กมีการเลียนแบบพฤติกรรมของคนที่เลี้ยงดูเด็กอย่างใกล้ชิดมากที่สุด หากสนิทกับพ่อแม่ก็จะเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่ เช่น ผู้ปกครองที่มีลูกเป็นผู้หญิง เด็กจะมีการเลียนแบบพฤติกรรมการแต่งตัวและการแต่งหน้าเลียนแบบแม่หรือหากว่าสนิทสนมและอยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย ก็จะมีการเลียนแบบพฤติกรรมการพูด ในส่วนของผู้ปกครองที่มีลูกเป็นเด็กผู้ชาย เด็กจะมีพฤติกรรมเลียนแบบพ่อ บางครั้งการเลียนแบบที่เกิดขึ้นก็เป็นเพียงแค่การเล่นเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น และมีการให้ข้อมูลว่าเด็กที่เลียนแบบพฤติกรรมของคนที่เลี้ยงดูเด็กอย่างใกล้ชิดนั้นไม่ได้มีการเล่นอะไรกับเด็กที่ส่งผล

ให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรมของคนนั้น ๆ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (social learning theory) ของ Bandura (1986) และทฤษฎีสภาวะแวดล้อมครอบครัวโดย Ellen Swallow Pierson หรือ ฮิลล์ (2560) และยังสอดคล้องกับ ส่องแสง ถิ่นวัลย์ (2552) คือ เด็กเลียนแบบพฤติกรรมผสมผสานภายในบ้านโดยสังเกตจากบิดาหรือมารดา และสมุณทา หิมทอง (2559) กล่าวว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมมาจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก โดยเฉพาะบุคคลใกล้ชิด คือ พ่อแม่ ผู้เลี้ยง ญาติ เพื่อน เด็กปฐมวัยด้วยกัน ซึ่งการที่เด็กเลียนแบบพฤติกรรมสมาชิกในครอบครัว เป็นการเลียนแบบเพื่อความสนุกสนานของเด็ก ผู้ปกครองจึงไม่มองพฤติกรรมนี้เป็นปัญหา

4. การแสดงพฤติกรรมความรุนแรงทางกายและพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาของเด็ก เด็กมีพฤติกรรมเลียนแบบจากสิ่งที่เล่นหรือสิ่งที่ดู ในที่นี้คือในแอปพลิเคชัน Youtube และ Netflix สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (social learning theory) ของ Bandura (1986) แต่พฤติกรรมความรุนแรงทางกายในที่นี้เป็นการเลียนแบบเพื่อเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น ไม่ได้มีการเลียนแบบและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง ในส่วนของพฤติกรรมความรุนแรงที่พบจากการเลียนแบบนั้นมีผู้ปกครองหนึ่งคนให้ข้อมูลว่าเด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาในเรื่องของคำพูดที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับ อรรถพล พรหมบรรดิษฐ์ (2559) และ นุชพรรณ คงถาวร (2552) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาในเรื่องของการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากผู้ปกครองของเด็กเห็นว่าการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กทั้งจากครอบครัวและจากแอปพลิเคชัน Youtube และ Netflix นั้นเป็นเพียงการทำไปเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น ผู้ปกครองจึงไม่เห็นว่าเป็นปัญหา

ครู

1. ความคิดเห็นพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัยของครู เด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงที่เห็นอาจเห็นมาจากสิ่งรอบข้าง เช่น โทรทัศน์ สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งในเรื่องของการใช้สื่อเทคโนโลยีก็สามารถทำให้เด็กเกิดภาวะอารมณ์และความรุนแรงได้ สอดคล้องกับ นิศารัตน์ บึงลี (2554) ที่กล่าวว่าสื่อให้ทั้งสาระและความบันเทิงแต่ในขณะเดียวกันหากไม่ได้คัดกรองให้เหมาะสมก็อาจส่งผลในทางลบแก่เด็กได้ ผลกระทบนั้นจะมากน้อยเพียงใดขึ้นกับเนื้อหาของสื่อ นั้น ๆ ครูยังให้ข้อมูลว่ายังมีเรื่องของสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวด้วยสอดคล้องกับ ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน (2561) ที่มองว่าปัจจัยหลักของความรุนแรงในครอบครัวเกิดจากปัจจัยเศรษฐกิจ จุดเริ่มต้นของพฤติกรรมความรุนแรงเหล่านี้มักจะมีจุดเริ่มต้นมาจากครอบครัวของเด็ก เพราะที่โรงเรียน ครูได้แสดงความคิดเห็นว่าโรงเรียนเป็นผู้ได้รับผลกระทบส่วนปลาย ผู้สร้างพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กครูคิดว่ามาจากสภาวะครอบครัวและสังคมที่อยู่รอบด้านของเด็กที่เด็กได้พบเจอ และการเลี้ยงดูของผู้ปกครองที่ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการดูแลเด็ก สอดคล้องกับ Breuer et al. (2015) Cunningham et al. (2016) และ Przybylski and Weinstein (2019) ที่มองว่าปัญหาความรุนแรงของเด็กมักเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูจากผู้ปกครอง ปัญหาจากทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก หากเด็กอยู่กับสื่อเป็นเวลานาน ก็มีความเสี่ยงที่เด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านี้จากสิ่งที่เด็กเห็น ซึ่งจะสอดคล้องกับ

ทฤษฎี Script ของ Huesmann (1986) ได้กล่าวว่าเด็กเรียนรู้จากสิ่งที่เห็นและจะเลียนแบบสิ่งเหล่านั้นได้เมื่อได้เห็นซ้ำ ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าที่พ่อแม่จะรู้ตัวว่าเด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงนั้นก็อาจจะหายไปเสียแล้ว

สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก

1. ปัจจัยในเรื่องใดบ้างที่ส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมความรุนแรงในโรงเรียน ปัจจัยคือสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อย่างเช่นเรื่องของเพื่อน การเล่นกับเพื่อน เด็กไม่เข้าใจว่าสิ่งที่เด็กเล่นกับเพื่อนเป็นสิ่งที่รุนแรง ปัจจัยการเลี้ยงดูจากครอบครัว เพราะเด็กอาจได้รับแต่การตามใจ การเอาแต่ใจตัวเองมาจากที่บ้าน หรือเด็กอาจจะยังแยกแยะไม่ออกว่าเวลาที่อยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมว่าควรจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร สอดคล้องกับขวัญใจ จริยาทัศน์กร (2558) ที่กล่าวว่าอิทธิพลจากเพื่อนนั้นมีผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก ดังนั้นเพื่อนอาจไม่พอใจและส่งผลสุดท้ายด้วยการต่อสู้กันของเด็กที่เป็นพฤติกรรมรุนแรงทางกาย สอดคล้องกับวรรณภรณ์ พุฒิพิรุฬห์วงศ์ (2562) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมความรุนแรงทางกาย เป็นการทำร้ายทางร่างกาย แต่หากมองไปถึงปัจจัยพื้นฐานก็หนีไม่พ้นปัจจัยพื้นฐานจากทางครอบครัว ที่ครอบครัวอาจมีการตามใจเด็ก แล้วเด็กเองก็ไม่เคยถูกขัดใจ แต่เมื่อมาโรงเรียนเด็กถูกขัดใจจากเพื่อน ไม่ว่าจะเป็นการเล่นของเล่นกับเพื่อนโดยการถูกแย่งของเล่นหรือสิ่งของของตัวเองอยากได้จากเพื่อน สอดคล้องกับ ส่องแสง ถิ่นวัลย์ (2552) ที่มีการกล่าวว่าสังคมทุกระดับที่เกี่ยวข้องกันเริ่มต้นตั้งแต่ครอบครัวสิ่งเหล่านี้ทำให้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมความรุนแรงในโรงเรียน สอดคล้องกับ วรรณจรี มณีแสง (2560) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กปฐมวัยเป็นการแสดงพฤติกรรมในการตอบสนองสิ่งที่ทำให้เด็กมีอาการโกรธหรือเกิดความคับข้องใจของเด็กปฐมวัย

2. กิจกรรมที่เด็กทำและครูเห็นว่าเด็กได้แสดงพฤติกรรมความรุนแรง เด็กแสดงพฤติกรรมความรุนแรงเป็นการเล่นสนามเป็นส่วนใหญ่เพราะเด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงทางกาย ด้วยการผลักเพื่อนส่วนใหญ่มากจากการเล่นกัน เพราะหากอยู่ในช่วงกิจกรรมบูรณาการในห้องเรียน ครูได้ให้ข้อมูลว่าไม่ค่อยพบเพราะเป็นช่วงที่เด็กให้ความสนใจกับกิจกรรมเหล่านั้นมากกว่า แต่ถ้าในห้องมักพบในเรื่องของการแย่งของเล่นกันหรือเกิดเพราะมาจากการเล่นกัน ซึ่งครูให้ข้อมูลว่าส่วนใหญ่ในเรื่องแบบนี้ถือว่าเป็นเรื่องปกติไม่ว่าจะเป็นการเล่นสนามหรือการเล่นกันในห้องเรียนของเด็ก สอดคล้องกับ พัทธชา รุ่งเรือง (2560) ที่กล่าวว่าเด็กแสดงพฤติกรรมรุนแรงออกมาเมื่อมีความโกรธหรือความคับข้องใจ ความรู้สึกขุ่นใจ ไม่พอใจ และยังสอดคล้องกับวรรณจรี มณีแสง (2560) ที่กล่าวว่า เด็กปฐมวัยมักจะมีพฤติกรรมความรุนแรงเพื่อตอบสนองทางอารมณ์จากสิ่งกระตุ้นที่ทำให้ขัดใจ เด็กจะแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อตอบโต้ต่อสิ่งกระตุ้นนั้น แต่พฤติกรรมความรุนแรงที่ไม่มากนักจะพบในช่วงระดับอนุบาลและประถมตอนต้น และส่วนมากจะเป็นพฤติกรรมรุนแรงทางกายและพฤติกรรมรุนแรงทางวาจา

แนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย

นักจิตวิทยา

1. แนวทางการป้องกันพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กปฐมวัย ให้มีระบบช่วยเหลือดูแลเด็ก โดยเป้าหมายของระบบนี้คือ ส่งเสริม ป้องกันและแก้ไข เป็นกลุ่มเสี่ยงหรือไม่เสี่ยง ควรได้รับการส่งเสริมทั้งหมด

ซึ่งในส่วนของการส่งเสริมนี้รวมไปถึงเด็กที่มีแนวโน้มของพฤติกรรมความรุนแรง แม้แต่เด็กที่ยังไม่ปรากฏพฤติกรรมความรุนแรงควรได้รับการส่งเสริมไปด้วย สอดคล้องกับ สุมณฑา หิมทอง (2559) ที่กล่าวในเรื่องของการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมความรุนแรงทางกายและทางวาจาโดยใช้ระยะก่อนเกิดพฤติกรรม จัดการด้วยการปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นการจัดการที่สามารถใช้ได้กับเด็กทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมติดตัวต่อไป

การเลี้ยงดูของพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู เนื่องจากการป้องกันในปัจจุบันแรกก็คือพ่อแม่ ต้องให้ความรู้พ่อแม่ ต้องมีการให้ข้อมูลกับพ่อแม่ สอดคล้องกับ ส่องแสง ถิ่นวัลย์ (2552) ที่กล่าวว่าสภาพครอบครัวมีส่วนสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรุนแรงหรือการกระทำผิด เด็กเลียนแบบพฤติกรรมแบบผสมผสานภายในบ้านโดยสังเกตจากบิดาหรือมารดา ซึ่งอาจได้รับทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรง เด็กกลายเป็นผู้กระทำความรุนแรง เพราะได้เรียนรู้การกระทำความรุนแรงภายในบ้าน และต้องมีการทำงานร่วมกันระหว่างพ่อแม่ ครู นักจิตวิทยา

สื่อที่เด็กใช้ก็มีผลต่อการที่เด็กแสดงพฤติกรรมความรุนแรง ซึ่งต้องมีการควบคุมสื่อที่เด็กใช้ให้ดี ต้องมีการป้องกันเรื่องของการใช้สื่อของเด็ก ทั้งสื่อเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ ต้องมีการสอนพ่อแม่ให้เข้าใจและมีความเท่าทันสื่อหรือมีความฉลาดรู้ทางสื่อ สอดคล้องกับ นิศาธรัตน์ บึงลี (2554) ที่กล่าวว่าสื่อให้ทั้งสาระและความบันเทิงแต่ในขณะเดียวกันหากไม่ได้คัดกรองให้เหมาะสมก็อาจส่งผลในทางลบแก่เด็กได้ ผลกระทบนั้นมากน้อยเพียงใดขึ้นกับเนื้อหาของสื่อนั้น ครูต้องไม่กลายเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก ครูอาจกลายเป็นต้นแบบของพฤติกรรมความรุนแรงได้ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเด็ก เพราะครูต้องช่วยป้องกันพฤติกรรมความรุนแรงไม่ใช่ส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมความรุนแรงจากตัวครู สอดคล้องกับ รักขณาวรรณ เสาทอง (2556) ที่กล่าวว่าครูเป็นผู้หนึ่ง que เด็กได้มีโอกาส พบเห็นบ่อย การที่เด็กได้พบคุณครูอยู่เป็นประจำ ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้จากการแสดงพฤติกรรมทั่วไปของครู ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างมากกับการแสดงพฤติกรรมของเด็กในโรงเรียน รวมไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก และสอดคล้องกับทฤษฎีของ Bandura (1986) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากการสังเกตตัวแบบ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้โดยประสบการณ์ตรง การเรียนรู้ผ่านตัวแบบนี้ แค่ตัวแบบเพียงคนเดียวก็สามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก การกระทำได้พร้อม ๆ กัน

2. แนวทางการแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กปฐมวัย ต้องใช้ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม และต้องดูให้ชัดเจนว่าเด็กเกิดพฤติกรรมความรุนแรงด้วยสาเหตุใด การแก้ไขสาเหตุอาจแตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับ สุมณฑา หิมทอง (2559) ที่กล่าวในเรื่องของระยะแสดงพฤติกรรมด้วยการยับยั้งเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าจะเกิดพฤติกรรมรุนแรง โดยให้การเสริมแรงเมื่อเด็กสามารถยับยั้งพฤติกรรมความรุนแรงได้ แต่การปรับพฤติกรรมนั้นใช้ได้กับเด็กทั่วไปที่พร้อมเรียนรู้ แต่ถ้าเป็นเด็กพิเศษอาจปรับพฤติกรรมไม่ได้เพราะเป็นโรคของตัวเอง ต้องไปพบแพทย์เท่านั้น พ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก รวมถึงผู้เลี้ยงหรือแม้แต่ครู เพราะหากมีการทำพฤติกรรมความรุนแรงที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งไปเสริมให้เด็กสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของผู้เลี้ยงดูได้ สอดคล้องกับทฤษฎี Social Learning Theory ของ Bandura (1986) มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงเนื่องจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมเท่านั้น แต่มีปัจจัยทางพฤติกรรม

และปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ความคาดหวัง การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง และสติปัญญา ร่วมด้วย

กุมารแพทย์

1. แนวทางการป้องกันพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กปฐมวัย การป้องกันที่ดีที่สุดคือการมีลูกเมื่อพร้อม เพราะหากเด็กเกิดจากการที่ครอบครัวไม่พร้อมที่มีลูกอาจส่งผลเสียต่อเด็กมากกว่าผลดี และเป็นต้นตอของการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กอีกด้วย เพราะครอบครัวนั้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญมาก สอดคล้องกับ Cunningham et al. (2016) ที่กล่าวว่าปัญหาความรุนแรงมักเกิดจากปัญหาจากทางครอบครัว เด็กกลุ่มนี้มักมีปัญหาจากทางครอบครัวของตนเอง เช่น พ่อแม่อาจแยกทางกันทำให้เด็กขาดความอบอุ่น ครอบครัวกดดันเด็กในทุกเรื่องทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง เด็กอาจอยู่กับพ่อแม่เลี้ยงหรือแม่เลี้ยงแล้วถูกปฏิบัติด้วยความรุนแรงมาหรือเด็กถูกทารุณทางร่างกายให้ได้รับความเจ็บปวดอย่างรุนแรง และสอดคล้องกับทฤษฎีนิเวศชีววิทยา (Bioecological theory) ของ Bronfenbrenner (1994) ที่กล่าวว่าทุกอย่างมีส่วนเกี่ยวข้องกันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เรื่องของครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องไม่ใช้ความรุนแรงกับเด็กเพราะหากครอบครัวใช้ความรุนแรงกับเด็กแล้วก็มีแนวโน้มที่เด็กจะเกิดพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นมาได้ง่าย พ่อแม่ต้องมีความพยายามและความอดทนที่มากพอและพยายามไม่แสดงพฤติกรรมความรุนแรงทั้งทางกายและพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจากับเด็ก

2. แนวทางการแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กปฐมวัย การแก้ไขมีหลายขั้นตอนแต่จำเป็นต้องแก้ไขระยะสั้นให้ได้เสียก่อนและมีความจำเป็นต้องดูว่าพฤติกรรมความรุนแรงเหล่านั้นมาจากสิ่งใด เด็กมีพฤติกรรมมาจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวของเด็ก สอดคล้องกับทฤษฎีนิเวศชีววิทยา (Bioecological theory) ของ Bronfenbrenner (1994) ที่กล่าวว่าทุกอย่างมีส่วนเกี่ยวข้องกันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง หรือเกิดจากโรคของเด็กเอง การแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นอยู่กับว่าความรุนแรงของเด็กนั้น ส่งผลเสียกับใครบ้าง ถ้าส่งผลเสียกับเด็กเองต้องมีการพาไปพบแพทย์เฉพาะทางและต้องรีบแก้ไขโดยเร็วเพราะพฤติกรรมความรุนแรงนั้นส่งผลเสียต่อตัวเด็กเอง ในเรื่องต่อมาคือพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กนั้นส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นบทบาทของพ่อแม่ในการแก้ไขและช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก ในเรื่องสุดท้ายคือจะต้องไม่มีการทำโทษทางร่างกายกับเด็กแม้ว่าเด็กจะทำการที่ไม่ถูกต้อง แต่ควรต้องมีบทลงโทษอย่างอื่นที่ไม่ใช่การทำพฤติกรรมความรุนแรงทางกายในการทำโทษ สอดคล้องกับ นุชพรรณ คงถาวร (2552) ที่กล่าวว่า การแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กปฐมวัย หากเป็นภายในครอบครัวนั้น ต้องไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหากับเด็ก การใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาก็เป็นวิธีการแก้ไขปัญหาก็ไม่ถูกต้อง การทำโทษอาจใช้เป็นการ Time out แทนที่จะใช้พฤติกรรมความรุนแรงในการทำโทษ สอดคล้องกับ สุมณฑา หิมทอง (2559) ที่กล่าวว่า ลงโทษด้วยการให้สงบอารมณ์ (time out) เป็นการหยุดพฤติกรรมเด็กโดยนำเด็กไปอยู่ในมุมที่เงียบสงบ ไม่มีอุปกรณ์หรือสิ่งของเด็กสนใจเป็นเวลา 2-5 นาทีหรืออาจพิจารณาตามอายุเด็ก แต่ไม่ควรใช้เวลาเกิน 5 นาที โดยมีครูหรือผู้ดูแลคอยดูแลอยู่ห่าง ๆ จนครบกำหนดเวลาจึงนำเด็กออกจากมุมนั้นกลับเข้าสู่กิจกรรมปกติ ใช้วิธีการหยุดพฤติกรรมเด็กแบบเดิมทุกครั้งในกรณีที่เกิดพฤติกรรมซ้ำ ๆ เพื่อให้เด็กเกิด

การเรียนรู้ผลของการแสดงพฤติกรรมความรุนแรงที่เป็นรูปธรรมและเลิกแสดงพฤติกรรมความรุนแรงไปในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ต้องศึกษาสาเหตุที่แท้จริงของพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กจึงจะสามารถช่วยเหลือแก้ไขพฤติกรรมของเด็กได้โดยตรง

2. สามารถนำแนวทางการป้องกันและแก้ไขไปใช้ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาและสาเหตุของพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กแต่ละคน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรใช้การศึกษาที่กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มมีความเชื่อมโยงกัน เช่น สัมภาษณ์ครูแล้วให้ครูระบุเด็กที่มีพฤติกรรมเข้าข่ายความรุนแรง จากนั้นจึงไปสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็ก แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปพบนักจิตวิทยาและกุมารแพทย์ จะทำให้การศึกษาได้ข้อมูลที่แม่นยำและเที่ยงตรงมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาในกลุ่มผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

3. ควรเพิ่มจำนวนแต่ละกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มากกว่านี้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ขวัญใจ จริยาทัศน์กร. (2558). *โมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา การตรวจสอบความเที่ยงตรงของอิทธิพลจากการศึกษาระยะยาว และการศึกษาภาคตัดขวาง* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชาอิตะห์ เกษา. (2558). *วัยรุ่นกับความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมในอำเภอเมือง จังหวัดสตูล* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ณัฐพล สุวรรณช่าง. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความฉลาดทางอารมณ์และการป้องกันความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดวงใจ สมานสิน. (2539). *การเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนประถมศึกษา ระหว่างผู้ที่เล่นวิดีโอเกมและไม่เล่นวิดีโอเกม* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน. (2561). ความรุนแรงในครอบครัว. *วารสารสุขภาพจิต*, 26(2), 2.

นิศารัตน์ บึงสี. (2554). ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับอิทธิพลของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อพฤติกรรมด้านการพูดและการเล่นของเด็กปฐมวัย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- นุชพรรณ คงถาวร. (2552). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2563). *ประวัติความเป็นมาและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา* [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิยะนันท์ หิรัญชโลทร. (2560). *การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง* [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562. (2562, 30 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 56ก. หน้า 5-16
- พัชชา รุ่งเรือง. (2560). *การลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 1/3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดไผ่โรงวัว โดยใช้กิจกรรมการเล่นิทานลดพฤติกรรมก้าวร้าว*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- รักษณาวรรณ เสาทอง. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณจรี มณีแสง. (2560). *ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนระดับอนุบาลและประถมศึกษาในโรงเรียนเขตชุมชน*. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- วรรณภรณ์ พุฒิพิรุฬห์วงศ์. (2562). *สื่อเกมออนไลน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเยาวชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ส่องแสง ถิ่นวัลย์. (2552). *พฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก : ศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กอายุ 2-6 ปี ณ สถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเทพชุมชนสวนอ้อย เขตคลองเตย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนันทา หิมทอง. (2559). *การสำรวจพฤติกรรมก้าวร้าวและการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กปฐมวัยโดยผู้ดูแลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อรรถพล พรหมบรรดิษฐ์. (2559). *การดูแอนิเมชันมีผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาษาอังกฤษ

- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Prentice-Hall.
- Breuer, J., Vogelgesang, Quandt, Festl. (2015). Violent video games and physical aggression: Evidence for a selection effect among adolescents. *Psychology of Popular Media Culture*, 4(4), 305-328.

- Bronfenbrenner, U. (1994). *Ecological model of human development*. In International Encyclopedia of Education. Elsevier.
- Cunningham, S., Engelstatter, B., & Ward, M. R. (2016). Violent video games and violent crime. *Southern Economic Journal*, 82(4), 1247-1265.
- Ferguson, C. J. (2015). Do Angry Birds make for angry children? A meta-analysis of video game influences on children's and adolescents' aggression, mental health, prosocial behavior, and academic performance. *Perspectives on Psychological Science*, 10(5), 646-666.
- Hay, D. F., Johansen, M. K., Daly, P., Hashmi, S., Robinson, C., Collishaw, S., & Goozen, S. V. (2018). Seven-year-olds' aggressive choices in a computer game can be predicted in infancy. *Developmental Science*, 21(3), 7, Article e12576.
- Huesmann, L.R. (1986). Psychological processes promoting the relation between exposure to media violence and aggressive behavior by the viewer. *J Soc, Issue* 42, 125-140.
- Przybylski, A. K., & Weinstein. (2019). Violent video game engagement is not associated with adolescents' aggressive behaviour: Evidence from a registered report. *Royal Society Open Science*, 6(2), 171474.